

HISTORIA – POZIOM PODSTAWOWY ODPOWIEDZI I SCHEMAT OCENIANIA

Zasady oceniania:

- za rozwiązanie wszystkich zadań z arkusza można uzyskać maksymalnie 100 punktów
- model odpowiedzi uwzględnia jej zakres merytoryczny, ale nie jest ścisłym wzorcem sformułowania (poza odpowiedziami jednowyrazowymi i do zadań zamkniętych)
- za odpowiedzi do poszczególnych zadań przyznaje się wyłącznie pełne punkty
- za zadania otwarte, za które można przyznać tylko jeden punkt, przyznaje się punkt wyłącznie za odpowiedź w pełni poprawną
- za zadania, za które można przyznać więcej niż jeden punkt, przyznaje się tyle punktów, ile prawidłowych elementów odpowiedzi (zgodnie z wyszczególnieniem w kluczu) przedstawił zdający
- jeśli podano więcej odpowiedzi (argumentów, cech itp.) niż wynika z polecenia w zadaniu, ocenie podlega tyle kolejnych odpowiedzi (liczonych od pierwszej), o ilu jest mowa w poleceniu
- jeżeli podane w odpowiedzi informacje (również dodatkowe, które nie wynikają z polecenia w zadaniu) świadczą o zupełnym braku zrozumienia omawianego zagadnienia i zaprzeczają logice udzielonej prawidłowej odpowiedzi, odpowiedź taką należy ocenić na zero punktów.

Zadanie:		Model odpowiedzi	Schemat punktowania:	
numer zadania	części zadania		punkty za poszczególne części zadania	punkty za całe zadanie
1.	A.	1	1	2
	B.	3	1	
2.		Pierwsze igrzyska olimpijskie – A	1	2
		Złupienie Rzymu przez Wandalów – B	1	
3.		3		1
4.	1.	Mykeny	1	4
	2.	Jerozolima	1	
	3.	Ateny	1	
	4.	Rzym	1	
5.	1.	Termopile	1	3
	2.	Salamina	1	
	3.	Cheroneja (Cheronea)	1	
6.		<u>Przykładowe odpowiedzi:</u> <ul style="list-style-type: none"> • Podboje (zbrojne wyprawy) Aleksandra Wielkiego (Macedońskiego) w IV w. p.n.e. Zdający może również napisać: <ul style="list-style-type: none"> • Rozwój terytorialny (ekspansja terytorialna) państwa Aleksandra Wielkiego w IV w. p.n.e. • Imperium Aleksandra Wielkiego w IV w. p.n.e. 		1

7.	A.	trybuni ludowi (plebejscy)	1	2
	B.	Przykładowe odpowiedzi: <ul style="list-style-type: none"> aby zapewnić ochronę interesów plebejuszy aby skutecznie mogli działać, bez obawy przed presją ze strony patrycjuszy aby łagodzić konflikty wewnątrz państwa 	1 Zdający otrzymuje 1 punkt za wyjaśnienie. Punkt przyznajemy pod warunkiem udzielenia poprawnej odpowiedzi w części A.	
8.	1.	benedyktyni	1	4
	2.	franciszkanie i dominikanie	2 1 punkt za każdą nazwę	
	3.	jezuici	1	
9.		<u>Przykładowe odpowiedzi:</u> <ul style="list-style-type: none"> centralnie położony (czworoboczny) rynek regularny układ ulic przecinających się pod kątem prostym zwarta zabudowa miejska otoczenie miasta fortyfikacjami owalny kształt miasta 	Zdający otrzymuje 1 punkt za każdą cechę.	3
10.	1.	dwupółowka	1	3
	2.	cech	1	
	3.	wolnizna	1	
11.		Zjazd gnieźnieński – A	1	2
		Powstanie Akademii Krakowskiej – B	1	
12.	A.	Krzywousty	1	2
	B.	Mieszkańcy poświęcili zakładników na rozkaz swojego księcia, który im to nakazał, aby zyskać na czasie. <u>Przykładowe odpowiedzi:</u> <ul style="list-style-type: none"> Mieszkańcy Głogowa musieli się podporządkować decyzji Bolesława. Gotowi byli poświęcić zakładników, aby zyskać na czasie. Głogowianie poświęcili zakładników, aby ratować pozostałych mieszkańców. Bolesław Krzywousty wydał rozkaz ratowania grodu za wszelką cenę. 	1	
13.	A.	Przykładowe odpowiedzi: Kalifat Fatymidów, Państwo Seldżuków, Sułtanat Ikonium	2 1 punkt za każdą nazwę	4
	B.	Przykładowe odpowiedzi: Królestwo Jerozolimskie, Hrabstwo Trypolisu, Księstwo Antiochii, Hrabstwo Odessy	2 1 punkt za każdą nazwę	

14.	A.	2. Henryk Walezy	1	2
	B.	Zdający może zwrócić uwagę na następujące elementy – litera H (od imienia króla) oraz lilie (symbol królestwa Francji) <u>Przykładowe odpowiedzi:</u> <ul style="list-style-type: none"> W znak Orła Białego wpisany jest monogram Henryka – litera H. Na piersi orła umieszczono herb Francji. Charakterystyczne trzy lilie – symbol Francji – są narysowane na piersi orła. 	1 Wystarczy w uzasadnieniu wymienić jeden symbol.	
15.	A.	unia lubelska (unia realna z Litwą; unia polsko-litewska w Lublinie)	1	3
	B.	1569	1	
	C.	Zygmunt August	1	
16.	A.	Władysław Jagiełło Władysław Warneńczyk Kazimierz Jagiellończyk Jan Olbracht	1 Za wymienienie wszystkich królów w poprawnym porządku chronologicznym.	3
	B.	siostrzeńcem (synem siostry)	1	
	C.	dziadkiem	1	
17.	1.	styl renesansowy	1	2
	2.	styl klasycystyczny	1	
18.	A.	XVI wiek	1	2
	B.	<u>Przykładowe odpowiedzi:</u> <ul style="list-style-type: none"> Na zachodzie Europy rosło zapotrzebowanie na tanie zboże (z Polski). Rzeczpospolita stała się „spichlerzem” dla Europy zachodniej. 	1	
19.	1.	Pokój augsburski	1	3
	2.	Francja	1	
	3.	1573	1	
20.	1.	Jan Karol Chodkiewicz	1	3
	2.	Stanisław Żółkiewski	1	
	3.	Bohdan Chmielnicki	1	
21.		Kolejno: Ustawa Rządowa (z 1791 r.) lub Konstytucja 3 maja	1	3
		(idea) suwerenności narodu	1	
		(idea) trójpodziału władzy (monteskiuszowski podział władzy)	1	
22.	1.	malarstwo impresjonistyczne	1	2
	2.	malarstwo neoklasycystyczne	1	
23.		2. Księstwo Warszawskie w 1809 r.		1
24.		3. fałsz		1

25.	A.	<ul style="list-style-type: none"> • Wolnomularstwo Narodowe • Towarzystwo Patriotyczne 	1 Wystarczy podać nazwę jednej organizacji.	3
	B.	<p>Zdający powinien zwrócić uwagę na sposób rozumowania Łukasiewskiego i wyodrębnić z jego wywodu kilka możliwych wątków (nagłośnienie sprawy polskiej, dowód na odrzucenie idei rozbiorów, manifestacja wobec Europy niepodległościowych postaw Polaków). <u>Przykładowe odpowiedzi:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Powstania mają nagłośnić sprawę polską w Europie i zjednać pomoc Zachodu dla walczących Polaków. • Brak organizowania powstań oznacza akceptację narodu polskiego dla zaborów i utraty niepodległości. • Powstania manifestują wolę narodu i prawo Polaków do niepodległości. • Powstania mają ukazać całej Europie tyranię Rosji i cierpienia ciemiężonych Polaków. • Powstania mogą w przyszłości przynieść niepodległość, dają nadzieję na przyszłą niepodległość. 	2 Zdający otrzymuje 1 punkt za każdy powód.	
26.	1.	powstanie styczniowe	1	3
	2.	powstanie listopadowe	1	
	3.	powstanie kościuszkowskie	1	
27.	A.	<p>Zdający powinien zwrócić uwagę na mniejszy potencjał ludnościowy i ekonomiczny Konfederacji. Uwaga: w odpowiedzi można posługiwać się danymi z tabeli. <u>Przykładowe odpowiedzi:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Konfederaci mieli mniejszy potencjał ludnościowy, co spowodowało mniejsze możliwości mobilizacyjne (mniejsza armia). • Stany północne były lepiej przygotowane do wojny ze względu na lepiej rozwinięty przemysł. • Produkcja surówki żelaza była znacznie wyższa na Północy, a był to materiał strategiczny. • Na Północy lepiej była rozwinięta kolej, co ułatwiało transport wojsk i sprzętu (aprowizację). 	Zdający otrzymuje 1 punkt za każdy element wyjaśnienia.	3

28.		Rad i polon (Maria Skłodowska-Curie)	1	5
		Telefon (Graham Bell)	1	
		Silnik wysokoprężny (Rudolf Diesel)	1	
		Lampa naftowa (Ignacy Łukasiewicz)	1	
		Szczepionka p. wściekliznie (L. Pasteur)	1	
29.	A.	Roman Dmowski	1	2
	B.	Endecy (narodowi demokracy)	1	
30.		Rewolucja lipcowa we Francji – A	1	2
		Utworzenie Trójporozumienia – B	1	
31.		I wojna: bitwa pod Verdun bitwa pod Tannenbergiem II wojna: bitwa o Anglię bitwa pod Kockiem	Zdający otrzymuje po 1 punkcie za każdą odpowiedź.	4
32.		Władysław Grabski Eugeniusz Kwiatkowski	Zdający otrzymuje po 1 punkcie za każdą odpowiedź.	2
33.	A.	Monachium 1938 r.	2 Zdający otrzymuje po 1 punkcie za każdą odpowiedź.	4
	B.	Kraj Sudecki (Sudetenland, Sudety)	1	
		Zaolzie (Śląsk Zaolziański, Śląsk Cieszyński)	1	
34.	1.	1997 r. (Konstytucja III RP)	1	3
	2.	1952 r. (Konstytucja PRL)	1	
	3.	1921 r. (Konstytucja marcowa)	1	
35.		1. prawda 2. prawda	Zdający otrzymuje po 1 punkcie za każdą odpowiedź.	2
36.	A.	1943 r.	1	2
	B.	<u>Przykładowe odpowiedzi:</u> <ul style="list-style-type: none"> • Niemcy chcieli oczernić aliantów w oczach Polaków; sformułowania <i>mord brytyjski</i> i <i>bolszewicka żądza</i> miały wskazywać na sprawców śmierci polskiego premiera. • Niemcy odkryli groby katyńskie i uważali, że bolszewicy dopuścili się kolejnego mordu, tym razem na gen. Sikorskim – <i>ostatnia ofiara Katania</i>. Niemcy chcieli skłócić aliantów. • Niemcy chcieli osłabić (skłócić, wewnętrznie osłabić) Polskie Państwo Podziemne. 	1	

37.	Możliwe do podania przyczyny: <ul style="list-style-type: none"> • przesiedlenia ludności niemieckiej po II wojnie światowej • wymordowanie ludności żydowskiej w czasie okupacji hitlerowskiej [holocaust] • zmiany terytorialne na rzecz Związku Radzieckiego na wschodzie Polski [utrata kresów wschodnich II RP] • przesunięcie polskich granic w kierunku zachodnim 	Za każdą z tych zmian po 1 punkcie.	3	
38.	1.	Michaił Gorbaczow	1	4
	2.	Wojciech Jaruzelski	1	
	3.	Václav Havel	1	
	4.	Josip Broz Tito	1	